No. 1261 Zaterdag 29 Februari 1908. 25ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1— 7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD

REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223

ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 28 Februari.

Belastingherziening.

Algemeene verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen.

II.

In de MEMORIE VAN ANTWOORD lezen wij:

„Het gemiddelde *opbrengstcijfer* der belastingen voor de geheele kolonie is blijkens den slotstaat van bijlage A. der Mem. v. toel. tot ontw. n°. 1 f411,600.— Trekt men daarvan de belastingen uit de phosphaatontginning ad f8800 af, dan blijft over f402,800.— en voor de benedenw. eilanden f379,269.— Met denzelfden aftrek zijn de opbrengstcijfers over de laatste 10 jaren geweest als hierna is aangewezen:

Jaar	*Ben. eilanden*	*Geheele Kol.*
1897	f392.305.—	f415.765.—
1898	342.408.—	369.961.—
1899	321.798.—	344.757.—
1900	358.016.—	384.035.—
1901	379.352.—	403.772.—
1902	370.196.—	393.016.—
1903	werd niet opgegeven. (*Red. Am.*)	
1904	f386.537.—	f407.730.—
1905	389.064.—	411.525.—
1906	393.130.—	415.850.—
1907	**428.143.—**	**451.622.—**

In de laatste tien jaren is dus de opbrengst der gewone middelen op de benedenwindsche eilanden eenmaal ongeveer gelijk geweest aan evengemeld middencijfer, viermaal was zij lager en vijfmaal hooger. Eene geregelde stijging was er niet en evenmin eene belangrijke, dan alleen in 1907. Onder de evenbedoelde vijf jaren zijn juist de vier laatste jaren begrepen."

Als grondbeginsel, waarop alle berekeningen bij deze belastingherziening gebaseerd werden, is vastgesteld het gemiddelde cijfer over de laatste vijf jaren tijdens de bewerking der ontwerpen, de jaren 1901—1905. Een opgave van de opbrengst der belastingen gedurende de laatste tien jaren, van 1897—1907 past dus niet in deze beschouwing

Het middencijfer f411,600 is, volgens Bijlage A, dat der jaren 1900, 1901, 1902, 1904, 1905 voor het eiland Curaçao, te zamen met dat der jaren 1901—1905 van de overige eilanden.

Hoe is het nu mogelijk, behalve de opbrengst van het vijfjarig tijdvak 1901—1905, daarenboven nog de opbrengst der jaren 1897, 1898, 1899, 1900 (1903 ook voor de eilanden) 1906 en 1907 te gaan vergelijken met een middencijfer, dat **niet het middencijfer is dezer jaren?** Begrijpe dat wie kan! Een heele vreemde soort van berekening is het zeker. En toch besluit de Gouverneur: In de laatste tien jaren is dus (die dus is kostelijk!) de opbrengst der gewone middelen op de benedenwindsche eilanden eenmaal ongeveer gelijk geweest aan even gemeld middencijfer, viermaal was zij lager en vijfmaal hooger. Eene geregelde stijging was er niet en evenmin eene belangrijke, dan alleen in 1907. Onder de evenbedoelde vijf jaren zijn juist de vier laatste jaren begrepen."

Als wij zelven het opgegeven lijstje eens nagaan, zien wij, dat niet vijfmaal, maar zesmaal de opbrengst hooger was dan het middencijfer. Het jaar 1901 nl. was de opbrengst der benedenwindsche eilanden f379,352, of nog f83 hooger dan het middencijfer voor de opbrengst der benedenwindsche eilanden f379,269, terwijl de opbrengst der geheele Kolonie f403,772 bedroeg of nog f972 hooger dan het middencijfer voor **de opbrengst der geheele Kolonie: 402,800; reden waarom wij deze opbrengst ook** *hooger* noemen; de Gouverneur stelt zich tevreden met te verklaren „dat het ongeveer gelijk was." Bij deze laatste uitdrukking kan men natuurlijk ook denken, dat het dan misschien wel wat minder is geweest dan het middencijfer, zoodat men dan besluiten moet, dat de opbrengst in het verloop van tien jaar vijfmaal lager en ook vijfmaal hooger was dan het middencijfer. Wat heel mooi zou geklopt hebben bij vergelijking van de opbrengst over 10 jaren met het middencijfer *van een tienjarig tijdvak.*

Goochelen met cijfers zullen wij dit maar heeten. Wij weten nu eenmaal door vergelijking met Bijlage A, waarnaar nog wel verwezen wordt, dat het middencijfer f379,269 de gemiddelde opbrengst aangeeft niet van tien, maar van vijf jaar van 1901—1905. De kleine onregelmatigheid dat voor het eiland Curaçao de zeer lage opbrengst van het jaar 1900 wel, maar de zeer hooge opbrengst van het jaar 1903 niet mocht mede tellen, terwijl bij de eilanden het tijdvak eerst werkelijk begint bij 1901 en ook 1903 in de berekening wordt opgenomen, zullen wij nu maar eens buiten beschouwing laten. Misschien geschiedde dit alles wel *ten voordeele* der belastingbetalers. Maar, om nu weer op ons verhaal terug te komen, bij aandachtig nagaan der opbrengsten over 1901—1905 blijkt het zonneklaar, dat van de *vijf* jaren slechts *een*, alleen het jaar 1902, beneden het middencijfer blijft. Wel een raar MIDDEN-cijfer dus! Doch dit daargelaten, wanneer men zijn vergelijking niet beperkt tot de benedenwindsche eilanden, maar als basis der berekening van een belastingherziening voor de geheele kolonie, waarbij *eenheid van belasting* voor alle eilanden der geheele kolonie op den voorgrond staat, ook de opbrengst der geheele kolonie aanneemt, dan moet men wel toegelijk tot de gevolgtrekking komen, dat met slechts één verlaging in 1902 een geregelde, belangrijke stijging te constateeren valt in het vijfjarig tijdvak 1901—1905, welke stijging nog belangrijk is toegenomen in de jaren 1906 en 1907. Dat drie der vier voorafgaande jaren lager opbrengst gaven dan het gemiddelde cijfer van 1901—1905 is weder een prachtig bewijs, dat de middelen steeds vooruitgaande zijn. Waren de voorgaande jaren hooger dan zouden wij achteruit gegaan zijn, [illegible] de cijfers onomstootelijk aan, dat de middelen steeds stijgen.

De vrees van den Gouverneur voor een belangrijker deficit dan het reeds bestaande, komt ons derhalve volkomen ongegrond voor. Tegen vermeerdering van deficit te waken beschouwt de Gouverneur als zijn plicht en meent dat de Raad met hem van oordeel wezen zal, dat met de koloniale financiën zeer voorzichtig gehandeld dient te worden.

Of de Gouverneur zich echter zal mogen vleien met de hoop, uitgesproken in de M. v. A, de meerderheid van den Raad door zijn redeneering overtuigd te hebben, zoodat weder een meerderheid in den Raad geneigd zal wezen mede te gaan met het Ontwerp en de algemeene invoerrechten te verhoogen tot 5%, betwijfelen wij ten sterkste.

En waarom zouden zij dat ook? De Raad heeft immers uitgerekend, dat de equivalenten voor afschaffing of vermindering van belastingen nagenoeg reeds gevonden zijn.

Waarom dan handel en scheepvaart bloot gesteld aan zulk een gevaarlijke proef als verhooging van invoerrechten hoogst waarschijnlijk, volgens het eenparig oordeel van de Curaçaosche Kamers van Koophandel en Nijverheid, van de Agenten der stoomvaartlijnen, van de Neringdoenden op Curaçao algemeen gevreesd wordt te zullen zijn? Is dit niet te veel gewaagd! Mag het Bestuur een gevaarlijke proef nemen, waarvan naar het eenparig gevoelen van deskundigen gevreesd wordt, dat achteruitgang van handel en scheepvaart er zeer waarschijnlijk het gevolg van zal zijn.

Alleen in den uitersten nood mag zulk een proef gewaagd.

En in zulk een nood verkeeren wij thans volstrekt niet.

De equivalenten voor de afschaffingen of verminderingen zijn er nagenoeg reeds door de andere nieuwe belastingen, terwijl daarenboven algemeen geloofd wordt, dat de opbrengsten dezer nieuwe belastingen nog sterk zullen meevallen. Verhooging van invoerrechten, *alleen ter wille van de noodige equivalenten voorgesteld*, behoeft dus niet te volgen. Die equivalenten zijn er reeds.

„Het komt wenschelijk voor te dezer plaatse het onderscheid te releveeren tusschen den belasting*druk* volgens een bepaald *stelsel* eenerzijds en de belasting*opbrengst* anderzijds. De laatste rijst of daalt al naar den oeconomischen toestand, terwijl de belastingdruk dezelfde blijft, immers wijl het stelsel hetzelfde is.

Reeds hierboven en in andere van het Bestuur uitgegane stukken is het gezegd, dat geen verzwaring van den belastingdruk wordt beoogd bij het nieuwe stelsel en dit wordt bereikt, wanneer, zooals van wege het Bestuur geschied is, de gemiddelden over een tal jaren onder het bestaande stelsel ten grondslag worden genomen. Ging men het gewone accres der middelen — zooals boven gebleken is, kan het accres niet eens gewoon genoemd worden — discontеeren bij eene herziening als de onderwerpelijke, dan zoude de uitkomst feitelijk zijn eene vermindering van den belastingdruk. Dat is nimmer de bedoeling der herziening geweest en de ondergeteekende is ervan overtuigd, dat dit ook niet de bedoeling van den Raad is, waar elk jaar nog zulk een belangrijk deficit door het Moederland te dekken is. Wanneer dit deficit niet door verzwaring van den belastingdruk zal worden weggenomen, zal juist een gewoon accres, wanneer het ontstaan mocht, het eenige middel daartoe zijn."

Het deficit, te dekken door het Moederland, bleef in de laatste zeven jaren telkens hoog, en vertoonde eerder een neiging om te stijgen dan om te dalen, maar dit kwam niet doordat de inkomsten der Kolonie zoo sterk verminderden, — deze waren steeds stijgende gedurende meer dan veertig jaar, maar omdat de uitgaven steeds klimmende waren. De Koloniale Raad heeft meermalen tegen dit verhoogen der oude begrootingsposten en het invoeren van nieuwe ernstig gewaarschuwd. Verleden jaar nog werd de Begrooting met duizenden door den Raad verminderd. En de reden van deze houding werd immer verklaard door het verantwoordelijkheidsgevoel van den Raad, die geen posten meende te mogen goedkeuren, waarvan het nut en de noodzakelijkheid niet was bewezen. De Raad achtte het als zijn plicht steeds te waken tegen onnutte en onnoodige uitgaven. Niet aan den Kolonialen Raad ligt het, dat het deficit, te dekken door de belastingbetalers in het Moederland, nog zoo groot is.

Dat deficit zal spoedig heel wat slinken, daar men verwachten mag, dat over de proefneming met damaanleg binnen een paar jaar toch wel beslist zal kunnen worden. Aan het opmeten en in kaart brengen van het eiland is dan ook een einde gekomen, terwijl de landbouwproeven niet met zulk een groote verscheidenheid behoeven te worden voortgezet. Blijven de inkomsten dan stijgen in de toekomst, gelijk men mag afleiden uit een verleden van meer dan veertig jaar, dan is dit deficit, zoo niet totaal opgehouden, toch binnen afzienbaren tijd tot een minimum teruggebracht.

Maar dit alles onder een noodzakelijk te vervullen voorwaarde.

Dat door het Bestuur der Kolonie geen maatregelen genomen worden, die het stijgen der middelen stuiten en oorzaak zullen zijn, dat zij verlagen.

Dit laatste nu wordt algemeen gevreesd van de verhooging der invoerrechten, omdat Handel en Scheepvaart daardoor zeker lijden zullen en sterk achteruitgaan.

Al moge dan de opbrengst der andere nieuwe belastingen, volgens

Wetenschappelijk Allerlei.

KRANKZINNIGENVERPLEGING.

Den 8sten October is te Weenen het grootste en meest moderne krankzinnigengesticht van Europa ingewijd. Het staat op een heuvel aan den buitenrand der stad met een verrukkelijk uitzicht over de omgeving. Dat had ik reeds gisteren gezien, want toen ik zooeven de plechtigheid bijwoonde, was er zoo'n dikke mist, dat men nauwelijks een hand voor oogen zien kon, een mist die gelukkig later optrok, zoodat wij nog een prachtigen herfstdag kregen. Het kroonland Neder-Oostenrijk heeft diep in de beurs gegrepen om de nieuwe „Heil- und Pflege-anstalt für Geisteskranke am Steinhof" (aldus de officieele naam) tot een modelinrichting te maken, waarheen de geneeskundige beroemdheden voortaan hunne studiereizen zullen richten en die waarschijnlijk tot talrijke wetenschappelijke monographiën zal aanleiding geven, zoools er nu reeds een verscheen in de „Physikalisch-neurologische Wochenschrift" uit Halle, een van de bekendste in Duitschland verschijnende psychiatrische tijdschriften.

In een feestnummer van dit blad wordt het gesticht „ein Muster für alle Welt" genoemd, dat in al zijn onderdeelen het volkomenste oplevert wat door den menschelijken geest is uitgevonden om het lijden der in hun geestvermogens gekrenkte patiënten nog zoo dragelijk mogelijk te doen zijn. Deze uitbundige lof wordt begrijpelijk, als men weet, dat de inrichting bestaat uit 60 huizen, die in een park staan van 970,000 vierkante meter, waarvan 34 huizen voor zieken en 26 huizen voor de administratie enz. bestemd zijn, en dit alles omringd is door een muur van 4200 meter lengte. Door het groot aantal gebouwen, in wier midden een mooie koepelkerk staat, maakt de inrichting den indruk van een op een berg gebouwde stad, die elke vreemdeling bij zijn komst aan het laatste station vóór Weenen opvalt.

De gebouwen met de ziekezalen, die in tuinen staan, bevatten 518 zalen met 2200 bedden, welk aantal gemakkelijk tot 3000 verhoogd kan worden, omdat de administratie nog 460,000 vierk. meters terrein voor 4½ mill. kronen heeft aangekocht en er dus ruimte in overvloed is.

Hoe grootscheeps die inrichting is ontworpen ziet men daaruit, dat ze 20 millioen kr. gekost heeft, behalve het sanatorium voor welgestelde patiënten, dat nog 5 mill. kronen vereischt. Uit die cijfers en uit den omvang van het terrein, kan men zich een denkbeeld maken van den reusachtigen opzet. Daarom is tot verbinding van die gebouwen en ten dienste van het huishoudelijk beheer een electrische tram van 9 kilometers aangelegd. Al die huizen zijn met 12,000 gloeilampjes verlicht en de telefonische centrale is met 300 plaatsen verbonden. In de keuken kan dagelijks voor 2500 personen gekookt worden en in de waschinrichting kan dagelijks 12,000 kilo vuil linnen worden gereinigd en gestreken.

Het gesticht is voor 3 categorieen van patiënten bestemd, nl. voor ongeneeslijken, voor hen die nog beter kunnen worden en eindelijk voor betalenden, die in een sanatorium worden ondergebracht. De ruime zalen voor minvermogenden hebben muurtegels, steenen vloeren en ronde hoeken tot vermijding van stof en smetstoffen. Elk bed beschikt over 24 tot 27 kubieke meters lucht. Voor wasch- en badinrichtingen is ruim gezorgd en evenzoo voor gelegenheid tot lichaamsbeweging in talrijke open of overdekte wandelpaden, gangen en terrassen.

De wegen en paden, in dit groote terrein aangelegd, beslaan 142,000 vierk. meter; 306,000 vierk. meters zijn met gras bezaaid en voor den aanleg van den tuin zijn 100,000 bloeiende struiken geplaatst.

Behalve de kerk die 575,000 kr. gekost heeft, is er een groote concert- en schouwburgzaal. In dit zoogenaamde „Gesellschaftshaus" is alles te vinden wat tot vermaak, opbeuring en afleiding voor zenuw- en zielelijders dienen kan. De ervaring heeft namelijk geleerd, dat niet alleen de muziek maar ook het tooneel een gunstige uitwerking op vele zieken heeft. Maar dat het nuttige daarbij niet vergeten is, ziet men aan het „Kurhaus", dat met alle hulpmiddelen voor de moderne therapie, voor geneeskundige gymnastiek en van electrische baden is voorzien.

Het middelpunt van de 60 gebouwen waaruit het nieuwe gesticht bestaat, is de op het hoogste punt van het park gelegen kerk, welker vergulden koepel men wijd en zijd ziet, zoodat hij een vaste plaats in het stadspanorama zal krijgen, evenals bijv. de koepel van de „Invalides" in Parijs. Ze is gebouwd door den bekenden „Oberbaurath" Otto Wagner, den profeet van den modernen bouwstijl. Zij is de eerste kerk waarop de secessionitische kunst is toegepast en daarom zeer interessant. In hoofdzaak bestaat dit bedehuis uit een massief vierkanten romp, die aan Egyptische of Assyrische kunst herinnert. Op dat blok staan twee korte plompe torens met de twee patroons van Neder-Oostenrijk, Leopold en Severinus, waarachter zich de vergulde koepel welft, bekroond door een kruis. Voor den ingang staan 4 kolommen met engelen er op, in gestyliseerden Byzantijnsche jonge kunstinrichting gewerkt. Zoo zien wij altaren uit marmer en verguld brons, onbeschilderde vensters van glas, mozaiek, altaarstukken uit opaalmozaiek en over het altaar een vergulden koepel, die aan een Byzantijnsche kroon herinnert.

Deze kerk, vierkant, zonder kolommen de muren halverwege met wit marmeren platen bedekt, en hooger gulden motieven op witten grond vertoonende, maakte op mij een zeer aangenamen indruk; en toen zooeven in tegenwoordigheid van den aartshertog, die den wegens verkoudheid verhinderden Keizer bij de plechtigheid verving, het Te Deum werd aangeheven, moest ik bekennen dat de secessionistische kunst in dit heldere blanke en toch zoo schitterende bedehuis mooi werk had geleverd.

Ook Lueger, al is hij nog zoo ziek, wilde niet wegblijven. Zittende op een stoel, wachtte hij in de koude ochtendlucht voor den ingang van de kerk op 's Keizers neef. Voor een ander man van nederige en ongeletterde afkomst, maar een „self made man" van groote verdiensten en van wien men werkelijk zeggen mag dat het verstand met het ambt gekomen is, nl. voor den heer Steiner, chef van het provinciaal gezondheidswezen, moet het heden een heerlijke dag geweest zijn. Want met ijzeren wilskracht, ruimen blik en groote werkkracht heeft hij deze reusachtige inrichting, van meer dan 20 millioen kr., van 9 kilometer in omvang, met een prachtige ligging hoog boven de stad, in iets meer dan twee jaar weten in het leven te roepen. Van af het besluit tot de voltooiing er van zijn 5 jaren verloopen, zoodat men hier heel wat vlugger weet te handelen, dan in...... sommige andere landen.

N. Rott. C.

oordeel van den Gouverneur, wat te hoog berekend zijn door den Kolonialen Raad, dat is nog geen reden om het algemeene invoerrecht te verhoogen, want dank de natuurlijke stijging der middelen, reeds gedurende meer dan veertig jaar waargenomen, zal het deficit onzer Begrootingen geleidelijk verminderen.

Maar het is volstrekt nog zoo zeker niet, dat in werkelijkheid de totaalopbrengst minder wezen zal dan het *gemiddelde* volgens het thans heerschende stelsel, waarmede het Bestuur verklaart heeft zich tevreden te zullen stellen. De berekening van den Kolonialen Raad moge niet in alles even juist zijn, wat niet bewezen kan worden — de uitkomsten door het Bestuur in bijlagen A.—D. opgegeven, zijn ook slechts *vermoedelijk* en kunnen even goed meevallen als thans door het Bestuur gevreesd wordt, dat zij tegen zullen vallen. En, dat die uitkomsten mee zullen vallen en niet tegen, is het algemeen gevoelen van Raad, Kamers van Koophandel en Nijverheid en de Neringdoenden binnen de Kolonie. Dat spreekt ook eigenlijk wel van zelf. De ramingen en het ontwerpen der belastingen gingen van het Bestuur zelve uit en zullen dus wel zoo voorzichtig geschied zijn, dat iedere tegenslag, zooveel mogelijk, voorkomen werd.

„Ging men het gewone accres der middelen disconteeren bij eene herziening als de onderwerpelijke, dan zoude de uitkomst feitelijk zijn eene vermindering van den belastingindruk" „Dat, zegt de Gouverneur, is nimmer de bedoeling der herziening geweest."

Alsof het een misdaad ware den belastingdruk in een „Noodlijdende Kolonie" te verminderen!

Zoo heel verkeerd immers zou die bedoeling niet geweest zijn, vooral niet, wanneer van vermindering van belastingdruk, vermeerdering van belastingopbrengst te verwachten valt, gelijk hier het geval zal zijn, wanneer het algemeen invoerrecht niet verhoogd wordt.

Per hoofd moge in de Kolonie nog geen f 8 worde opgebracht tegen f 32 in het Moederland, men vergete niet, dat in het Moederland de economische toestand heel wat gunstiger is dan in deze Kolonie, welke nog altijd „noodlijdend" genoemd mag worden, al valt bij de algemeene malaise een kleine opflikkering voor sommige categorieën van personen, wij denken aan de reeders en scheepsbevrachters, te constateeren. De opbrengst der belasting drukt hier op een zeer beperkten kring, zonder dat, evenals in het Moederland, aan de belastingbetalers meerdere bronnen van bestaan, van welvaart zelfs worden geopend, zonder dat evenals daar, de armere bevolking door sociale wetgeving wordt beschermd en gesteund. Van dit laatste behoeft hier zelfs geen sprake te zijn volgens den Ontwerper dezer herziening!

De eenige voorname bron van bestaan is voor de Kolonie Curaçao gelegen in Handel en Scheepvaart. Wordt deze bron verstopt dan zal Curaçao worden overeenkomstig den vloek van Guzman Blanco „een barre rots, slechts bewoonbaar voor arme visschers."

En dat mag, dat zal, dat kan Nederland niet willen!

Niet alleen zou Curaçao daar sterk onder lijden maar ook de belasting-betalenden in het Moederland zouden bij vermindering van inkomsten hooger deficit moeten dekken. Laat Handel en Scheepvaart zoo niet geheel vrij, bezwaar ze ten minste zoo licht mogelijk, opdat zij groeien kunnen en zich ontwikkelen. Het gewone accres der middelen disconteeren, het stijgen der inkomsten aftrekken van de belastingopbrengst geschiedde slechts bij toeval en lag niet in des Raads bedoeling. Alleen heeft de Raad aandachtig geluisterd naar het duidelijk spreken der feiten. De inkomsten nemen toe, de gemiddelde totaalopbrengst van het tegenwoordig stelsel kan met gegronde reden verwacht worden van de herziening der belastingen zonder verhooging van invoerrechten, en daarom is de Raad tot de gevolgtrekking gekomen, dat deze verhooging dan ook niet noodzakelijk is; deze gevolgtrekking is toch alleszins redelijk, zij is in het belang van Moederland en Kolonie.

Memories van Antwoord.

Deze week verscheen het Antwoord van het Bestuur op de Voorloopige Verslagen van den Kolonialen Raad omtrent de Ontwerpen: Gedistilleerdaccijns, Wijnaccijns, Bieraccijns, Geslachtsaccijns, Successiebelasting en ten slotte Rechtspleging en invordering in zake van belastingen.

De eerste dezer Memories is wel de belangrijkste.

De drankaccijnzen zullen volgens het nieuwe stelsel opbrengen ± f 108,250 — en het vergunningsrecht f 21,850 — of samen f 130,000.

Zooals men zich herinneren zal, was de Raad algemeen van oordeel dat het stelsel der bestaande verordening — belasting naar de hoeveelheid — de voorkeur verdient boven dat van het nieuwe Ontwerp: belasting naar het alcoholgehalte.

De geniale vondst van den Raad, dat juist in het bestaande stelsel het grondbeginsel van de belastingherziening beter tot zijn recht komt dan in het nieuwe, daar rum, hoofdzakelijk door het volk gebruikt, hooger alcoholgehalte bezit, dan jenever en cognac, welke dranken meer door de gegoeden genoten worden, zoodat rum, de drank der armere bevolking in het nieuwe stelsel zwaarder belast zou zijn dan de genotmiddelen der gegoeden, ontvangt in deze Memorie van Antwoord nu ook nog den lof van den Gouverneur, dat deze geniale vondst daarenboven ook geheel oorspronkelijk is.

„Het is den ondergeteekende niet bekend, dat aan het thans bestaande stelsel van heffing de door den Raad bedoelde gedachte is ten grondslag gelegd, althans uit de stukken betreffende vroegere ontwerpen blijkt zulks niet."

Of deze goede gedachte daardoor minder juist wordt en aan waarde verliest?

De Gouverneur geeft toe, „dat het tegenwoordige stelsel meer gemak geeft dan dat naar gehalte, doch dit mag, naar de ondergeteekende meent, geen argument zijn om een onbillijk en onlogisch stelsel te behouden."

Van die onbillijkheid en illogiciteit was de Raad nu juist zoo sterk niet overtuigd, en zal daarvan ook niet overtuigd zijn geworden door de plechtig herhaalde verklaring van het Bestuur.

Moderne Christenen.

Aan het zeer belangrijk collectief schrijven, uitgegaan van de Duitsche Bisschoppen, ontleenen wij het volgende:

„Het kan niet verheeld worden, dat een geest van vernieuwingszucht, van twijfel en ontkenning overal meer en meer in het denken en vorschen ook op religieus gebied een slechten invloed tracht te verkrijgen. Deze invloed uit zich in het verlangen om nieuwe vormen voor het godsdienstig bewustzijn te vinden en op de deelname aan het religieuse leven een nieuwen stempel te drukken. Daarmede verbindt zich de verachting voor het oude en overgebrachte, de geringschatting der traditie, ook zelfs besliste weigering om de kerkeke leer en de autoriteit—bezittende uitspraken van het kerkelijke herdersambt geloovig te aanvaarden.

Velen streven er naar, de zekerheid hunner geloofsovertuiging geheel alleen op hun persoonlijk bewustzijn, in plaats van op Gods genade en de goddelijke stichting van het onfeilbaar leerambt te gronden. Maar hiermede niet tevreden, zoeken zij formeele aansluiting aan de dwaalleer, willen op kosten der waarheid met haar onderhandelen, vinden in den inhoud des geloofs „verloren posten", welke men zonder schade voor het zielenheil opheffen kan en ook zal. Wanneer de zucht naar onderzoek, hare kracht en hare grenzen miskennende, zich op religieus gebied waagt, richt zij door een verkeerde critiek groote verwoestingen aan. Ja, het „vrije onderzoek" heeft het gevaar der dwaling lief en beroemt er zich op in den waan, daarmede den vooruitgang der wetenschap te kunnen dienen. Zoo verdwijnt in vele Katholieke kringen de zekerheid van het juiste denken, de onbevangenheid der meening, de vreugde des geloofs, het vertrouwen in de H. Kerk en de Kerkelijke Overheid.

Dit is zeer karakteristiek bij hen die zulk een modernisme huldigen, dat zij eene ziekelijke afgekeerdheid toonen tegenover den eenigen geneesheer, die hen zou kunnen helpen, nl. tegenover de kerkelijke autoriteit. Zij willen door haar niet lastig gevallen worden. Zij verlangen, dat men hen steeds veel vertrouwen schenken zal, zijn echter zelf vol wantrouwen en schuwe vrees tegenover de kerkelijke overheid. Tegenover vermaningen en terechtwijzigingen nemen zij steeds een afwerende houding aan; is het eindelijk noodig, met nadruk tegen hen op te treden, dan klagen zij over onverdraagzaamheid en geestesknechting en stellen tegenover de autoriteit de autonomie van het denken, voelen, willen en handelen, terwijl zij zelf uiterst onverdraagzaam zijn tegenover allen, welke anders denken dan zij. Zij hebben de achting en den eerbied voor het kerkelijke leerambt verloren en ontkennen absoluut zijn wezen en bovennatuurlijken oorsprong.

Wel geven velen van hen voor, en mogen wij het zelf ook ernstig gelooven, dat zij slechts door het streven worden bezield, om de zaak der Kerk nuttig te zijn, haar in de wereld meer tot eer en aanzien te brengen en zoo velen mogelijk voor het Rijk Gods te winnen. Maar de Kerk kan men slechts nuttig zijn, als men haar gehoorzaamt en haar tot leiding neemt. Slechts wat met haar en hare leer overeenstemt, kan het Rijk Gods en de naar heil zoekende menschheid zegen brengen. Er zijn tegenstellingen, welke niet te overwinnen zijn; men kan den Christelijken geest en den van God afgekeerden wereldgeest, Christendom en anti-christendom, waarheid en leugen niet met elkander willen verzoenen; beproeft men dit toch, dan geschiedt dit meestal ten koste van het eigen geloofsleven. „Moderne" menschen door een gemoderniseerd Christendom tot het heil te willen voeren is eene vergeefsche onderneming. Over hen, die den Heiland op zulke wegen zelf vinden en anderen tot Hem brengen wil, heeft de Heiland zelf het oordeel uitgesproken: „Gij zult mij zoeken en niet vinden" (Joh. 7:34). Zij zoeken den Heer, maar niet daar, waar Hij beloofd heeft, te zullen zijn; zij zoeken met het onvoldoende licht hunner menschelijke kennis en niet in het heldere en volle licht des geloofs; zij zoeken Hem bij de wijzen en geleerden eener van God vervreemde wereld, en niet bij de door God ingestelde onbedriegelijke leerares, de H. Kerk. Daarom vervult zich steeds aan hen Zijn vermanend woord: „Gij zult Mij niet vinden".

Bij zulke en soortgelijke, ook somtijds bij ons voorkomende symptomen en aanhangsels van het modernisme, moeten wij ook rekenen de zich voortdurend uitbreidende zucht om zonder daartoe geroepen te zijn, zonder oordeel des onderscheids en genoegzame kennis overhaast te critiseeren en te reformeeren, wat zoo juist de ziekte van onzen tijd, die voor geen enkele autoriteit staan blijft, uitmaakt, die de eerbiedwaardigste instellingen naar het „moderne bewustzijn" wil vervormen, in de organisatie en het bestuur der Kerk een voor haar onverdragelijk parlementairisme en democratie wil invoeren en er niet voor terugschrikt in openbare bladen en tijdschriften, zelfs die, welke vijandig zijn, tot groote vreugde der tegenstanders, hunne alle oordeel des onderscheids missende en gebrek aan piëteit verradende, uitlatingen over kerkelijke overheden en instellingen te koop bieden.

Zeker, eerwaarde broeders, wat ons betreft, houden wij het voor eer en gewin, het „improperium Christi" te mogen dragen, en troosten ons met den Apostel: „Mihi pro minimo est, ut a vobis judicer, aut ab humano die; qui autem judicat me Dominus est" (Ik acht het gering, dat ik door u geoordeeld wordt, of door de menschen; die mij oordeelt, is de Heer. Kor. 4, 3—4). Maar wat ons aan het hart gaat, is de ervaring, dat zelfs eenige priesters aangestoken door den geest van ontevredenheid, zucht naar kritiek en verachting der autoriteit, zich zooverre vergeten, dat zij in bladen, zelfs die welke der Kerk vijandig zijn, kerkelijke instellingen en overheden aan een even onzachte als onrechtvaardige critiek onderwerpen, de vaan der radicale oppositie hoogheffen of hulp zoeken bij de vijanden der Kerk, teneinde hunne overheden bevreesd te maken of zich genoegdoening te verschaffen wegens vermeend onrecht of wegens verwachtingen, welke niet in vervulling gegaan zijn. Gij gevoelt met ons, hoe oneervol zulk een optreden is, hoe het deze personen brandmerkt, maar ook onzen geheelen stand blootstelt, in moeilijke tijden onze zaak schade doet en onze eenheid verzwakt. „Qui non colligit mecum, dispergit" (Wie niet met mij vergadert, verstrooit. Luc. 23). Mogen de verdwaalden het wee niet vergeten, dat de Heer der Kerk heeft uitgeroepen over diegenen, door wie de ergernis komt (Matth. 18: 7) Mogen alle goedgezinden tezamen helpen opdat deze slechte gezindheid nergens wortel kunne schieten."

Het Katholieke Geloof is volstrekt niet tegen wetenschappelijke ontwikkeling.

„Men kon echter Paus Pius X en men kon ook ons niet meer verkeerd verstaan, dan wanneer men in zijne encycliek en in ons herderlijk schrijven een verbod las der studie en een waarschuwing tegen wetenschappelijk onderzoek. Een wetenschappelijk gevormde en een in de wetenschap steeds meer voortgang makende geestelijkheid is onze trots. Met vertrouwen en dankbaarheid zijn we bezield jegens de mannen, die in onze theologische faculteiten en seminariën met grooten ijver onze toekomstige geestelijken in de theologie onderrichten, op elk gebied tot verderen arbeid aansporen en hen bekwamen in wetenschappelijke methoden. Wij zijn er ook innig over verheugd dat de studie in het leven en in de dagorde van onze geestelijken haar plaats behoudt van de jeugd tot den ouderdom. Wij weten toch, dat een grondige studie op zich zelf reeds een voorbehoedmiddel is tegen onrijpe zucht tot critiseeren, tegen de besmetting van het modernisme, tegen het oppervlakkige spelen met phrasen, met onduidelijke begrippen, ideeën en gevoelens, wat tegenwoordig zooveel onheil sticht. Zeker moet het een grondige studie zijn, waarvan het zwaartepunt bij de de theologen en geestelijken natuurlijk ligt in de theologie, waarin men nooit volleerd is. Niemand zal zich zelfstandig en met succes in de theologische wetenschappen kunnen bekwamen, als niet een grondige systematische schooling van zijn geest is voorafgegaan. De geleerden en ervarenen zijn er van overtuigd, dat hiervoor de philosophie en theologie van den klasieken, scholastieken tijd onontbeerlijk is.

Maar ook de andere wetenschappen mogen we beoefenen en niets ligt verder van ons dan een: „Raakt het niet aan, proeft het niet, begint er niet mee (Col. 2:21), niets ligt verder van ons dan kleingeestige voogdijschap en vrijheidsbeperking. Het is niet alleen onze taak de geopenbaarde waarheden trouw te bewaren, maar ook met steeds toenemende kennis ze in te zien en uiteen te zetten. Wat ons hiervoor kan dienen en gunstig zijn, iedere opwekking en bevestiging, ieder nieuw licht, iedere verwijding van den gezichtskring ieder zeker resultaat der wetenschap, nemen we dankbaar en begeerig aan en gebruiken wij in dienst der eeuwige waarheid. Ja, vrij en opgeruimd moogt gij u als leerling en leeraar bewegen op het gebied van den geest. Maar gij zult nooit vergeten, dat wij allen ons in alles moeten onderwerpen aan de Eeuwige Waarheid; dat deze den geest niet bindt, maar vrij maakt; „De waarheid zal u vrij maken" (Joh. 8:32); dat door te waarschuwen tegen dwaling het wetenschappelijk onderzoek niet belemmerd maar bevorderd wordt, evenals de wegwijzers den wandelaar niet hinderen, maar behoeden voor afdwaling; dat het toezicht op het theologisch onderwijs en de onderrichting van het volk een onvervreemdbaar recht en een zware plicht is van den bisschop; dat de aanstelling tot leeraar in de theologie en het kerkelijk recht alleen van den bisschop kan uitgaan.

Met groote vreugde vernemen wij uwen ijver en de nauwkeurigheid, waarmeden gij er op bedacht zijt het volk Gods met alle geduld en wijsheid het gezonde brood des Geestes, de onvervalschte spijze van de door Christus geopenbaarde waarheid, die door de Kerk verkondigd wordt, en den troost der H. Schrifttuur overvloedig toe te reiken. Volhardt in dezen ijver en tracht hem nog te vermeerderen. Hoe noodzakelijk dat is, toonen vele ontwikkelde Katholieke leeken, van wie zich een zekere onrust heeft meester gemaakt, alsof door de encycliek het streven naar wetenschap en de zelfstandigheid in het denken en onderzoek bedreigd was en alsof het medewerken aan de beschaving der menschen door de Kerk verboden of onmogelijk gemaakt werd. Mochten zij toch allen inzien hoe ongegrond die vrees is. De Kerk wil slechts ééne vrijheid beperken — de vrijheid om te dwalen. Als haar voorschriften en bevelen streng en scherp zijn, dan is daar de reden van, dat ze onvoorwaardelijk vasthoudt aan de grondstelling: de waarheid boven alles. Nooit heeft de Kerk den vooruitgang der beschaving tegengewerkt, maar wel alles, wat dezen vooruitgang in den weg staat, de onbezonnenheid, de overijling, de zucht naar nieuwigheden, de ziekelijke afkeer van de waarheid, die van God komt. Vrij en ongehinderd kunnen echter wij Katholieken, met al onze krachten en talenten deelnemen aan den vreedzamen wedstrijd van edelen geestesarbeid, ware geestesontwikkeling. Met de koninklijke vrijheid, die alleen de waarheid verleenen kan, willen wij alles, wat altijd waar, wat eerbaar, wat rechtvaardig, wat heilig, wat beminnenswaardig, wat roemvol is, elke deugd, elke loffelijke tucht met vreugde omhelzen, opvorderen en ons toeeigenen, en wij zullen het, bestraald door het licht van het ware geloof, bevrucht door gebed en de genade van boven, dienstbaar maken aan het beschavingswerk van den tegenwoordigen tijd. Ja, eerwaarde broeders, voor die zoekende zielen zal een in de wetenschap bekwame geestelijkheid de leidster zijn en ook voor die, welke de valsche glans van een ongeloovige wetenschap of de voorspiegelingen van het modernisme dreigt te misleiden en af te brengen van de heilzame tucht van het geloof en van de Kerk. Met haar moet gij u bezig houden in alle geduld en liefde en gij moet haar trachten terug te voeren tot de Kerk door haar te doen inzien, dat alle weten en alle wetenschap zonder het geloof half voltooid werk blijft, de groote levensvragen niet oplossen en het verlangen der ziel naar waarheid en geluk niet bevredigen."

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Aan een groot gevaar ontsnapt.

Onze geliefde Koningin is aan een groot gevaar ontsnapt. Een kabelbericht van 26 Februari meldde, dat het koninklijk rijtuig, waarin Hare Majesteit gezeten was en dat door Z. K. H. Prins Hendrik werd bestuurd, aangereden is door een electrischen tram, welke in volle vaart met het rijtuig in botsing kwam. Drie wielen braken, maar, God zij dank, noch H. M. de Koningin, noch Z. K. H. de Prins bekwam eenig letsel. Onmiddelijk keerde H. M. naar het Paleis terug, maar verliet dit weer weldra om aan de Koningin-Moeder een bezoek te brengen en H. M. gerust te stellen.

Promotie.

Wegens verlof naar Nederland, verleend aan den Heer J. F. Haaijen, Gouvernements-Secretaris, tevens ambtenaar van den Burgelijken Stand op Curaçao, is de Heer H. Statius Muller tijdelijk belast met die functiën.

Wij bieden den Heer H. Statius Muller onze gelukwenschen aan bij deze bevordering.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen een brochure, getiteld: *La Vida Secreta del Médico*, geschreven door Dr. Luis Perez Carreño.

Regenval.

Gedurende de maand Januari.

		mM.
Fort Amsterdam		15.5
Plantage	Savonet	31
„	Knip	16.6
„	Klein Sta. Martha	5,6
„	Siberie	22,5
„	Cas Chikitoe	19
„	Gr. St. Joris	12.8
„	Fuik	15,8
	Hoffi abao	21,5
	Sta. Rosa	14,1
	Beekenburg	9,8
„	Noordkant	9

Veel is het niet. De oogst was over het algemeen zeer schraal; op vele plaatsen nog geen voeder voor het vee. De regenbakken in de stad beginnen ook al leeg te raken.

Alleen voor de waterverkoopers is de gouden tijd aangebroken.

Studiebeurs.

Dezer dagen werd ons de vraag gesteld, of het Gouvernement ook een tegemoetkoming aanbiedt in het belang van de voornaamste en meest belangrijke Curaçaosche culture, die van de mais?

Er werd een afzonderlijke tegemoetkoming beschikbaar gesteld voor de *dividivi-cultuur*, wij weten, dat het Gouvernement den *sisalaanplant* op geheel bizondere wijze aanmoedigde en steunde, het is ons bekend, dat achter de groote dammen, met behulp van het Gouvernement opgeworpen, de eerste paar jaar *veevoeder* gezaaid moet worden, ook kennen wij een studiebeurs om in 't algemeen Curaçaosche cultures te bevorderen; van een afzonderlijke tegemoetkoming uitsluitend om de maïsculture te bevorderen hebben wij echter nimmer gehoord.

Maar is die culture dan in 't geheel te niet verbeteren? Moet de oogst altijd even wisselvallig blijven? Kunnen er geen proeven genomen worden met grondbewerking, bemesting, keuze van plantzaad, vaststelling van planttijd, strijd tegen de maïsplagen, muggen en rupsen, proeven misschien ook van irrigatie?

Toen dachten wij aan de proeven van den Heer Rijkens! Ja zeker, er was wel wat gedaan in dien geest. Maar niet genoeg om het volk te overtuigen. Daartoe zal het noodig wezen meerdere proeven in 't groot te doen, die proeven te beschrijven in populaire geschriften om de wetenschappelijk vaststaande resultaten bekend te maken.

Tot dusverre zocht men naar verbetering vooral van dividivi-cultuur. Uitstekend! Maar, terwijl wij dividivi uitvoeren, wordt het volksvoedsel, de mais, bij massa's ingevoerd. Is het nu uitgemaakt, dat dit niet anders kan? Wat heeft de landbouwkunde op Curaçao ten opzichte van mais, de Curaçaosche cultuur bij uitstek, beproefd, bewezen, geleerd? Zou de landbouwkundige voor Curaçao zich niet eerst en vooral hebben toe te leggen op verbetering, en verzekering der maisculture?

Marktberichten.

Het lijstje wordt maar steeds langer, de opgegeven getallen steeds hooger. Maar er wordt nog niet bij vermeld, of de markt levendig was, of flauw, of de marktprijs hoog was dan wel laag. Wij weten nu wat er gevraagd, niet wat er werkelijk betaald werd.

Het lijstje beslaat ditmaal bijna een halve kolom van *De Curaçaosche Courant*; in zijn geheel kunnen wij het niet overnemen, maar willen toch het een en ander vermelden.

Aangevoerd werden o. a:

1,956 tomaten f 0,40 á f 0,50 per 100.

1,317 spaansche pepers f 0,50 per 100.

960 watermeloenen f 0,05, f 0,10 en f 0,15 per stuk.

43,410 mispels f0,2½, f 0,3, en f 0,05 per stuk.

965 zuurzakken f 0,07½ á f 0,15 per stuk.

3,506 gigambo's f 0,25 per 100.

781 pompoenen f 0,15, á f 0,20 per stuk.

15,080 mango's f 0,01 per stuk.

2,865 guajaba's f 0,40 per 100.

422 liter pinda f 0,25 per liter.

5,238 zure lemoenen f 0,40 per 100.

375 kokosnoten f 0,05 per stuk.

80 liter mais (kleine) f 0,20 per liter.

204 kippen f 0,60 á f 0,75; 160 kuikens f 0,25 á f 0,30; 7 eenden f 1,25; 11 hanen á f 1.; 6 patrijzen f 0,10; 30 jonge duiven f 0,25; 5096 eieren f 0,02½ á f 0,03 per stuk.

A. N. V.

Wij vestigen de aandacht onzer **Lezers op** het advertentie, voorkomende op de laatste pagina van ons blad, waar bij het Bestuur der Groep „Ned. Ant." van het Algemeen Nederlandsch Verbond een Algemeene Vergadering uitschrijft voor **de Leden en hunne Dames op Maandag a. s., na welke Algemeene Verga**dering de Weleerw. Pater Rector M. V. ZWIJSEN een lezing houden zal over GUIDO GEZELLE. De Leden der Groep zullen zeker met blijdschap vernemen, dat bij deze lezing Mejuffrouw LENS eenige gedichten van den Vlaamschen dichter zingen zal, zooals deze getoonzet zijn door CATHARINA VAN RENNES.

Havennieuws.

Terwijl ons blad ter perse ging kwam hedenmorgen het Duitsche oorlogsschip *Bremen* binnen, na saluutschoten met het fort gewisseld te hebben. Aan boord speelde men het „Wilhelmus", oude toonzetting.

Aruba-Goud-Maatschappij.

Volgens Correspondentie uit Aruba voorkomende in *La Cruz* van Woensdag, 26 Februari ll., zal deze Maatschappij haar ontginningen en gouddelven 1 Mei a. s. geheel en al staken. Het gewelf van een der onderaardsche gangen in de mijn van Miralamar is ter lengte van 100 voet ingestort en nu zou het te veel kosten om dit alles te herstellen. De Maatschappij zou, volgens den zelfden berichtgever, reeds £ 200,000 of 2,400.000 Gld. hebben verloren in de mijnen van Aruba.

De superintendent, de Heer WOOLMER, zal ½ Maart a. s. Aruba verlaten en naar Engeland vertrekken.

Wat zal nu met het goud op Aruba geschieden? Zal een andere Maatschappij het opnieuw wagen geld in deze onderneming te steken, of zal het Gouvernement verlof geven aan de Arubianen om ieder voor eigen rekening goud te laten delven.

Jammer, dat voor Aruba deze bron van inkomsten op zal houden te vloeien. Jarenlang werd er veel geld verdiend. Gelukkig, dat de phosphaatmaatschappij nog volop aan 't werk is en aan veel lieden een bestaan verschaft.

De zaak-Godden.

In het *Algemeen Handelsblad* van 27 Januari jl. lezen wij onder bovenstaand opschrift het volgende:

Naar aanleiding van het onder bovenstaand hoofd in ons Avondblad van 15 Januari jl. geplaatste artikel, verzoekt men ons het volgende mede te deelen:

„Geenszins heeft de minister van koloniën — zooals uit voormeld stuk ten onrechte zoude kunnen worden afgeleid — in zijn Memorie van Antwoord op het V. V. betreffende het ontwerp Curaçaosche Mijnwet op deze aangelegenheid het „juiste licht doen vallen".

„Bedoeld stuk bevat, integendeel, eene eenzijdige beschouwing der zaak ten gunste van den heer GODDEN, en ten nadeele der medegerechtigden, waartegen een woord van protest niet achterwege mag blijven.

„In de eerste plaats zij opgemerkt, dat de overeengekomen hoeveelheid van 2000 ton 's jaars slechts een minimum is, en dat het in de bedoeling van partijen lag, dat jaarlijks meer dan die hoeveelheid zoude worden geëxporteerd, zoolang zulks zonder nadeel zoude kunnen plaats vinden.

„Uit de Memorie van Antwoord blijkt geenszins, dat de exploitatie eerst gestaakt is, toen deze ten gevolge van achteruitgang der prijzen nadeelig zoude zijn geworden, terwijl de vraag onbesproken blijft of, niettegenstaande de bedoelde prijsverlaging, door het nemen van bijzondere maatregelen (als bezuiniging op vrachten, enz.) de uitvoer niettemin loonend had kunnen zijn gemaakt.

„Vervolgens kunnen ook de mededeelingen van den Gouverneur van Curaçao ten deze niet als juist richtsnoer bij de beoordeeling van deze zaak strekken.

„Bedoelde overheidspersoon gaf als zijne „overtuiging" te kennen, dat in 1902 de partij, vertegenwoordigd door den heer DRANGER, d. w. z. de opvolgers van den heer M. B GORSIRA, verwend door het jaren lang ontvangen van enorme sommen gelds, van den heer GODDEN alle risico's van exploitatie zouden hebben geëischt ten einde zelve hare hooge inkomsten te genieten, terwijl een voorstel van den heer GODDEN tot hervatting der exploitatie op een anderen grondslag kortweg was afgeslagen.

„Bij die beschouwing wordt voorbijgezien:

1. dat in 1902 de belangen bij de exploitatie zich voor het grootste gedeelte niet bevonden bij de opvolgers van M. B. GORSIRA, doch bij derden, die niet door „enorme sommen gelds" verwend waren;

2. dat gedurende de jaren der exploitatie deze ook voor den heer GODDEN wel geen nadeel zal hebben opgeleverd;

3. dat nimmer een concreet voorstel, tot hervatting der exploitatie door den heer GODDEN gedaan, kortweg is afgeslagen;

4. dat, integendeel, onderhandelingen gevoerd zijn en nog voortduren omtrent de wijze, waarop men op eene, alle partijen bevredigende, wijze tot hervatting der exploitatie zoude kunnen geraken.

„Ten aanzien van laatstbedoeld punt zoude de vraag kunnen gesteld worden, of niet, hetzij door exploitatie voor gemeenschappelijke rekening, waarbij wel degelijk de bedrijfskosten en het benoodigd kapitaal in aanmerking zouden komen, hetzij door wisseling der rollen — d. w. z. exploitatie door de Maatschappij Santa Barbara en uitkeering aan den heer GODDEN — of wel door verkoop van het aandeel des heeren GODDEN, waarvan deze zoo weinig genoegen beleeft, aan de medegerechtigden, eene oplossing kan worden gevonden.

„Genoeg om te doen zien, dat er voor de regeering geene aanleiding bestond om door het geven van eene eenzijdige voorstelling een onjuisten indruk omtrent de toedracht der zaak te vestigen."

Officieele berichten.

Bij Kon. besluit van 28 Januari is aan den heer M. H. C. HENRIQUEZ, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als consul der Nederlanden te Maracaibo, en als zoodanig benoemd, buiten bezwaar van 's lands schatkist, de heer J. N. HENRIQUEZ;

Aan den post te Maracaibo zijn de staten Zulia, Trujillo, Merida en Táchira als ressort verbonden. Aan den heer HENRIQUEZ kan in het Nederlandsch geschreven worden.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Leonor Arnoldus (bfk.), Wm. Buder (bfk.), Fritz Bühling (bfk.), Nicolina Curiel, Johana Feres, Ernest Kashnick (bfk.), José Maria Limes (2), Rosa Ludwig, Jaco Martinz, Frank Parsons [bfk], Al. Sob. Cap. R. C. Prudencia No. 10, Reinier Reyke, Ceferina Sanchez, Wan Schoop, Lucia Soto, Alfonso Urdaneta.

Drukwerken: M. H. van Hak, M. v. d. Hart.

Zondes adres: Een exemplaar van de „Collection Hetzel".

NEDERLAND.

EERSTE KAMER.

Zitting van 29 Januari.

't Is inderdaad met een sisser afgeloopen. De Senatoren moeten wel schik hebben gehad over de breedsprakige beschouwingen in de pers, waar zij zelf immers niet van plan waren zich druk te maken.

De eenige reden, waarin de eigenlijke begrootingsquaestie aan een beschouwing werd onderworpen, was die van den heer Vermeulen, waarin de vraag werd behandeld: wat met de begrootingen te doen in deze exceptioneele omstandigheden?

In gewone tijden, aldus spreker, moeten reeds de bezwaren overwegend zijn, welke tot verwerping leiden, zoodat in normale omstandigheden deze begrootingen geen gevaar zouden hebben geloopen. Thans evenwel, nu het waarschijnlijk is, dat bij de ministers, die met de uitvoering der beoogde maatregelen zullen worden belast, dezelfde bezwaren zullen bestaan, welke ook de rechterzijde dezer Kamer koestert, nu staan de zaken wel eenigszins anders.

Men kan die bewindslieden toch niet dwingen tot uitvoering van maatregelen, welke zij afkeuren, terwijl de tegenwoordige regeering omtrent den eventueelen loop van zaken geenerlei zekerheid kan geven. Verwerping ware alzoo de eenige volstrekt veilige weg. En te eer kon die weg worden ingeslagen, wijl het nieuwe bewind dan geheel vrij zou blijven, terwijl het aftredende er geen daad van vijandschap in zou kunnen zien.

Evenwel: afstemming zou een ontzaglijk verlies van nationalen tijd en nationale werkkracht ten gevolge hebben, zoodat bedoeld *ultimum remedium* alleen dan zou moeten worden toegepast, indien er tastbaar kwaad moest worden voorkomen.

Dit nu was naar het oordeel van dr. Vermeulen geenszins het geval, wijl immers zoowel de formeele als de moreele rechten der volgende regeering volkomen vaststaan. Zij is allerminst verplicht, de ideeën en beginselen van haar voorgangster tot de hare te maken en kan de Begrootingen beschouwen als credietwetten.

Maar dan moet het huidige kabinet er ook voor waken, de vrijheid van zijn opvolger niet door *faits accomplis* aan banden te leggen. Met nadruk vroeg de afgevaardigde van Zuid-Holland, door de verklaring en de stukken geenszins gerustgesteld, daarom aan de regeering, niet dan om een gewichtig landsbelang ingrijpende beslissingen te nemen en geen onnoodigen spoed te maken.

Op heel dit betoog antwoordde de heer De Meester slechts, dat de ministers zouden voortgaan, naar beste weten en eerlijke overtuiging 's lands zaken te behartigen. Dr. Vermeulen nam blijkbaar met deze onderlijning der belofte en de Memorie van Antwoord genoegen, want hij repliceerde niet.

Buitenland.

MAROKKO.

Te midden van het gelach der Fransche Kamer las Minister PICHON de proclamatie van Moelai Hafid voor.

Abdel Azis, vervolgde de minister, is nog de eenige erkende Sultan, de eenige dijk tegen anarchie. Hij vertegenwoordigt, totdat er een nieuwe orde van zaken is ingetreden, de Marokaansche belangen.

Hij heeft ons genoegdoening beloofd, welke wij het recht hebben af te wachten. Dat is overeenkomstig de acte van Algeciras. Geheel anders is het met Moelai Hafid gesteld, die den heiligen oorlog heeft uitgeroepen. Een opheffing van het magzen zou de anarchie zonder tegenwicht laten. Alle deze overwegingen nopen ons tot voorzichtigheid. De overeenkomst met Spanje draagt ons op, het mandaat, dat Europa ons toevertrouwde, te vervullen.

Verder las Pichon de verklaring van den Spaanschen minister voor, waarbij gezegd wordt, dat de souverein van Marokko de internationale overeenkomsten zal moeten eerbiedigen en dat Spanje en Frankrijk het geheel eens zijn.

Niet met Moelai Hafid — ging Pichon voort — kunnen wij beraadslagen.

Pichon deed speciaal zijn best om Delcassé's succes van de vorige week terug te dringen. Hij wees er op, dat al het goede, dat gedurende Delcassé's ministerschap voor Frankrijk tot stand gekomen was, niet de verdienste van één man was, maar van alle republikeinen sedert 37 jaar.

Maar......waarom moest Delcassé dan weg?

Ook in de Oostenrijksche Kamer is over Algeciras gepraat.

Wat Frankrijk betreft — zei de minister — de acte van Algeciras heeft ons de gelegenheid geschonken dit land bewijzen van onze vriendschap en ons vertrouwen te schenken. Frankrijk en Spanje eerbiedigen het beginsel der conferentie van Algeciras. Wij hebben geen redenen ons te verzetten tegen hun tijdelijke militaire maatregelen.

't Is allemaal heel aardig en mooi consequent, maar met Moelai Hafid is geen acte van Algeciras gesloten en toch *die* wordt die baas. *Die* heeft den steun van de meeste Marokkanen en *diens* optreden wordt ook te Berlijn met genoegen gezien naar het schijnt.

In de Duitsche pers loopen zeer sympathieke beschrijvingen van den nieuwen tegen-sultan.

Een Duitsch koopman, die lange jaren in Marokko heeft gewoond en thans naar Duitschland teruggekeerd is, deelt in de *Kölnische Zeitung* iets mede over zijn ontmoetingen en omgang met den nieuw uitgeroepen tegen-Sultan.

Moulai Hafid heeft een zeer sympathiek uiterlijk en maakt een uitstekenden indruk; men voelt dadelijk, dat men zich bevindt tegenover een geboren heerscher. Hij is eenvoudig opgevoed en leeft op bescheiden voet, hoewel hij zich zou kunnen omringen met de grootste Oostersche weelde.

Wanneer men den grooten afstand kent die Islam en Christendom scheidt en den fanatieken trots welken de Mohammedaan meestal tegenover den Christen aan den dag legt, dan valt de meegaandheid op, waarmede Moulai Hafid de Europeanen behandelt.

Hij is zeer leergierig en toont steeds de grootste belangstelling voor technische uitvindingen, vraagt naar alles en heeft zijn naam een uitstekenden klank als dichter; hij heeft altijd een paar klerken in zijn onmiddellijke omgeving om zijn invallende gedachten in versmaat te doen neerschrijven.

In tegenstelling met zijn broeder Abd-el-Azis, die het geld met handenvol wegwerpt, is hij uiterst zuinig. Onder zijn bestuur zouden zich nooit zulke treurige financieele toestanden kunnen voordoen, als er nu heerschen in Marokko. Hij geeft nooit iets uit, of hij moet precies weten waar het voor dienen moet. Om een klein staaltje te geven van zijn correctheid in geldzaken: toen er eenige veranderingen in zijn paleis moesten aangebracht worden, betaalde hij persoonlijk iederen avond het werkvolk uit.

In het belang van het land en in dat van den Europeeschen handel zou het, volgens dien Duitschen zegsman, een weldaad zijn, als Moulai Hafid, door een spontane volksuiting op het schild verheven, ook door de mogendheden werd erkend. Wanneer er iemand in Marokko rust en orde kan herstellen, dan is het Moulai Hafid. Hij is een uitnemend menschenkenner, die iedereen weet in te nemen en uitstekend zijn menschen weet te kiezen.

Een Hamburgsch koopman schrijft in het *Hamburger Fremdenblatt*:

„De Duitsche kooplieden in Marrakesch hebben aan Moelai-Hafid, den tot sultan uitgeroepen broeder van Abd-El Azis, zeer veel te danken. Dikwijls heeft hij de rechtzoekenden geholpen, wanneer een Kaid (gouverneur) in het binnenland een koopman in de gevangenis geworpen of geplunderd had. Daarbij gingen deze moeilijkheden hem niets aan, hij deed het slechts uit welwillendheid, rechtvaardigheidszin en slimheid, daar hij zeer goed inzag, van hoeveel nut de Europesche kooplieden voor het land waren. Deze drie eigenschappen vindt men bij de hoogere beambten slechts zelden, ook niet bij den sultan, hoeveel goeds men ook van hem zeggen kan. Ik herinner mij nog zeer duidelijk mijn eerste bezoek bij Moelai-Hafid. De aanleiding tot dit bezoek was natuurlijk weer een aanslag van een roovenden Kaid, een aanslag, die mij in mijne geldelijke zaken zeer benadeelde.

Op mijn klacht bij Moelai Hafid liet deze mij weten, dat hij de zaak met mij bespreken wilde en mijn be-

zoek hem aangenaam zijn zou. Op het vastgestelde uur kwam ik dan ook in de Kasbau (het stadskwartier der regeering) bij het paleis des Sultans. De soldaten waren blijkbaar van mijn bezoek verwittigd, want ik werd direct bij Moelai Hafid gebracht. Mijn bezoek was voor mij tegelijkertijd eene verrassing en eene teleurstelling. Verrast was ik door de werkelijk koninklijke gestalte, die mij vriendelijk de hand reikte en mij verzocht plaats te nemen, ik was eenvoudig verblind door de schoonheid van dezen man. Een groote, krachtige figuur, in de kleeding der voorname Mooren; een kop, dien men niet meer vergeet, neus en kin geven bewijzen van uiterste energie en wilskracht; om den mond speelt 'n welwillend lachje. In de groote en donkere oogen een glans van goedheid en verstand, kortom, eene verschijning, zooals ik er nooit meer eene ontmoet heb.

Zou nu werkelijk de bedoeling van al deze verhalen wezen, om den tweestrijd die Marokko verdeelt, naar Europa over te brengen?

Moet de twist tusshen de beide sultans worden uitgevochten aan den Rijn?

Er klinken al onrustbarende klanken:

De *National Zeit.* vraagt zich af, of de Fransche „chauvins" werkelijk meenen dat het uur gekomen is, om met Duitschland af te rekenen.

De *Tägliche Rundschau* ziet het gevaar in het feit, dat sommige zinsneden uit de redevoering van Delcassé een storm van toejuichingen uitlokten.

Ook de *Kölnische Zeitung* bevat een artikel, waarin Delcassé onderhanden wordt genomen.

In Spanje is men 't eens met Jaurès, maar de Engelsche pers voelt wel iets voor een meer „krachtige" Marokkopolitiek.

Een berichtgever van den *Matin* bevindt zich bij de mehallah van Moelai Hafid op marsch naar het gebied der Chauja's. Onder dagteekening van 17 Januari heeft hij aan zijn blad bericht, dat zich dagelijks nieuwe versterkingen bij die mehallah komen voegen, zoodat het leger van Moelai Hafid als het te bestemder plaatse is aangekomen, wel tot een sterkte van 20.000 man zal zijn aangegroeid.

Ingezonden Mededeelingen.

Aan de ruim 90 van de 140 Ouders en Voogden.

Ter voldoening aan de mij gedane opdracht tot het toelichten van het aan den H. E. G. H. Gouverneur ingediend request, inhoudende het verzoek om de reeds 20 jaar lang bestaande regeling der schooltijden onveranderd te laten, is het mij aangenaam U het antwoord mede te deelen, dat wij op ons adres ontvangen hebben.

Willemstad, 21 Febr. 1908.

Aan den Heer I. van Lier Ez.

In antwoord op het bij Uw request, dd. 30 December jl. gevoegd adres van F. W. P. WINKEL en verscheidene anderen, heb ik de eer U mede te deelen, dat, gelet op het door de plaatselijke Schoolcommissie naar aanleiding dier stukken uitgebracht advies, er geen termen zijn om voorals-nog wijziging te brengen in het bij G. B., dd. 4 November jl., no°. 811 vastgestelde Reglement voor de openbare scholen van meer uitgebreid lager onderwijs; dat, voor wat betreft o. a. de regeling der schooltijden, op den 1n. Januri jl. in werking is getreden.

De Gouverneur van Curaçao,

(w. g.) J. O. DE JONG v. B. en D.

Zonder een enkele reden op te gegeven is ons verzoek van de hand gewezen op den 21sten Februari van het jaar 1908.

Namens vele belanghebbenden bericht ik U, dat wij spoedig eene vergadering van ouders en voogden zullen bijeenroepen om het antwoord te bespreken.

Hoogachtend,

I. VAN LIER Ez.

Curaçao, 27|2 '08.

COCKTAILS TERAPEUTICOS.

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de higado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las otras, debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos derivados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago—y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de ninguna otra grasa.

Las grasas que el aceite de hígado de bacalao contiene, aparte de su poderosa facultad de nutrir, no poseen ningun valor terapéutico—y los otros elementos naturales que son parte de su composición orgánica, existen en cantidades tan infinitamente pequeñas, que es imposible que ninguno de ellos pueda ejercer en el sistema cualquier efecto terapéutico.

Es evidente pues—que el aceite de bacalao es un alimento y no una medicina y que todas sus virtudes alimenticias están en las grasas que entran en su composición—y por consiguiente todas las preparaciones que pretenden estar hechas de los principios activos del aceite y que se ofrecen como sus sustitutos, son productos fraudulentos de la especulacion mercantil y del charlatanismo. Dichos preparados no contienen ninguna de las propiedades nutritivas y reconstituyentes del aceite de hígado de bacalao, porque carecen de la grasa, que en la parte del aceite que nutre y alimenta—su composición tiene mucha semejanza con la de los COCKTAILS—y su uso puede en ocasiones causar perjuicios considerables á los enfermos por la gran cantidad de alcohol que invariablemente contienen—y otras substancias narcóticas, como el sulfato de estricnina.

Esas preparaciones, que se dicen contener los principios activos del aceite de hígado de bacalao, son especialmenente peligrosas para las criaturas, para los niños para las jóvenes y señoras, quienes por su naturaleza delicada y temperamento especial no pueden resistir sin grandes quebrantos para su salud los efectos deleterios del alcohol, de la estricnina y otras substancias enérgicas.

El aceite de Hígado de Bacalao es insustituible como alimento—como un reconstituyente poderoso de la sangre, de los tejidos, de los nervios y de los huesos—y el modo más racional de administrarlo, segun lo ha probado la experiencia de más de 30 años y segun la opinion universal de los médicos. es la EMULSION DE SCOTT, que está compuesta del aceite más puro y de otros ingredientes que aumentan considerablemente la eficacia nutritiva del aceite.

Drukker:
ALFREDO F SINTIAGO